

Brusel 19. dubna 2024
(OR. en)

8957/24

SOC 284
GENDER 66
ECOFIN 450
JAI 637

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. předchozího dokumentu:	7623/1/24 REV 1
Předmět:	Návrh závěrů Rady k posílení ekonomického postavení a finanční nezávislosti žen jako cestě ke skutečné genderové rovnosti – <i>schválení</i>

1. Předsednictví vypracovalo návrh závěrů Rady s názvem „Posílení ekonomického postavení a finanční nezávislost žen jako cesta ke skutečné genderové rovnosti“.
2. Tyto závěry vycházejí ze zprávy vypracované Evropským institutem pro rovnost žen a mužů (EIGE) s názvem „Financial independence and gender equality: joining the dots between income, wealth and power“ (Finanční nezávislost a genderová rovnost: propojení mezi příjmy, bohatstvím a mocí), která je obsažena v dokumentu 9019/24.
3. Závěry projednali členové Pracovní skupiny pro sociální otázky ve dnech 29. února, 18. března a 12. dubna 2024.
4. Ohledně znění návrhu, které je uvedeno v příloze této poznámky, bylo dosaženo principiální dohody.

5. Výbor stálých zástupců se vyzývá, aby:

- vzal na vědomí zprávu institutu EIGE ve znění uvedeném v dokumentu 9019/24 a
 - předložil návrh závěrů uvedený v příloze této poznámky Radě pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele ke schválení na zasedání dne 7. května 2024.
-

Posílení ekonomického postavení a finanční nezávislost žen jako cesta ke skutečné genderové rovnosti
- návrh závěrů Rady¹

UZNÁVAJÍC, ŽE

1. Genderová rovnost a lidská práva jsou jádrem evropských hodnot. Rovnost mezi ženami a muži je základní zásadou Evropské unie, která je zakotvena ve Smlouvách a v Listině základních práv Evropské unie.
2. Rovné příležitosti a rovnost žen a mužů, včetně rovného zacházení a příležitostí, pokud jde o účast na trhu práce, pracovní podmínky, kariérní růst, nabývání důchodových práv a stejnou odměnu za rovnocennou práci a rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, jsou uznány v zásadách 2, 3, 9 a 15 evropského pilíře sociálních práv, který Evropský parlament, Rada a Komise vyhlásily v roce 2017.
3. Pekingská akční platforma, kterou Organizace spojených národů (OSN) přijala v roce 1995 na čtvrté světové konferenci o ženách, vymezuje téma „Ženy a ekonomika“ (oblast F), včetně prosazování ekonomické nezávislosti žen, jako jednu z dvanácti kritických oblastí zájmu. Uvádí se v ní, že v této oblasti zájmu by vlády a další aktéři měli podporovat aktivní a viditelnou politiku začleňování genderového hlediska do všech politik a programů.

¹ Závěry vypracované v rámci přezkumu provádění Pekingské akční platformy, se zvláštním ohledem na kritickou oblast zájmu F (Ženy a hospodářství).

4. Úmluva OSN o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW). jejímiž smluvními stranami jsou všechny členské státy, vyzývá k přijetí opatření k odstranění diskriminace žen v oblasti ekonomického života, zejména co se týče práva na bankovní úvěry, hypotéky a jiné formy finančních úvěrů.

PŘIPOMÍNÁJÍC, ŽE

5. V roce 2019 vyzvala Rada Evropskou komisi a členské státy, aby „prosazovaly ekonomickou nezávislost žen a udržitelný hospodářský růst podporující začlenění“ a dále aby „v různých fázích procesu evropského semestru kladly silný důraz na genderovou rovnost, mimo jiné prostřednictvím práce na již existujících ukazatelích genderové rovnosti a případně na vývoji nových ukazatelů, prostřednictvím dalšího rozvoje sběru dat roztríděných podle pohlaví a statistických metod a analýzy umožňujících monitorování pokroku v oblasti genderové rovnosti“².
6. V roce 2023 vyzvala Rada Evropskou komisi a členské státy, aby uznaly placenou a neplacenou pečovatelskou práci a aby „podporovaly mobilizaci a účinné využívání zdrojů a finančních prostředků EU na podporu provádění Evropské strategie v oblasti péče a doporučení Rady o dlouhodobé péči a o předškolním vzdělávání a péči s cílem pokročit v přechodu systémů péče na holistické komunitní modely zaměřené na člověka, aby se ve větší míře začala uznávat hodnota péče a byly vymýceny předsudky a genderové stereotypy“³.

² Dokument 14938/19.

³ Dokument 16094/1/23 REV 1.

7. V roce 2023 Rada také vyzvala Evropskou komisi, aby „zajistila, aby byly otázky genderové rovnosti začleněny do plnění rozpočtu EU s cílem odstranit přetrvávající genderové rozdíly, mimo jiné zejména financováním opatření na podporu genderové rovnosti a ekonomického postavení žen v souladu s příslušnými výdajovými programy v mezích víceletého finančního rámce, jakož i důsledným prováděním metodiky Evropské komise pro sledování výdajů v oblasti genderové rovnosti v rozpočtu EU“ a aby „zajistila, že všechny zprávy Komise budou obsahovat statistické údaje rozčleněné podle pohlaví“⁴.
8. V nařízení, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost, je zdůrazněno, že „pro zajištění rovnosti žen a mužů, posílení hospodářského postavení žen, budování odolných společenství, boj proti nejistým podmínkám v odvětvích, v nichž dominují ženy, podporu tvorby pracovních míst a předcházení chudobě a sociálnímu vyloučení“ jsou potřebné investice do solidní pečovatelské infrastruktury, „které by měly mít pozitivní účinek na hrubý domácí produkt (HDP), jelikož umožňují, aby se více žen podílelo na placené práci“⁵.
9. Podle studie Ekonomických přínosů genderové rovnosti v Evropské unii, kterou provedl Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE), by zlepšení genderové rovnosti – mimo jiné prostřednictvím posílení ekonomického postavení žen – do roku 2050 vedlo v EU ke zvýšení HDP až o 9,6 %⁶.

⁴ Dokument 9684/23.

⁵ Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.

⁶ *Ekonomické přínosy genderové rovnosti v Evropské unii, s. 2.*

KONSTATUJÍC, ŽE

10. „Prosperita v hospodářství založeném na rovném postavení žen a mužů“ je strategickou prioritou strategie Komise pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025, v níž je zdůrazněno, že „ženy i muži v celé své diverzitě by měli mít rovné možnosti uspět a být ekonomicky nezávislí, měli by být stejně placeni za stejnou práci, měli by mít rovný přístup k financím a spravedlivé důchody“⁷.
11. Institut EIGE ve zprávě nazvané „Finanční nezávislost a genderová rovnost: propojení mezi příjmy, bohatstvím a mocí“ předkládá důkazy o genderových nerovnostech, pokud jde o finanční nezávislost v EU, přičemž se soustředí zejména na to, jak byl pojem finanční nezávislosti dosud definován a analyzuje škodlivé důsledky finanční závislosti, včetně ekonomického násilí⁸.
12. Institut EIGE chápe posílení ekonomického a finančního postavení žen jako proces, díky němuž ženy získávají moc a kontrolu nad svým vlastním životem a nabývají schopnost činit strategická rozhodnutí. Finanční nezávislost definuje jako vícerozměrný pojem zahrnující příjmy, jmění a moc či kontrolu s cílem komplexněji zachytit veškeré aspekty genderové nerovnosti.

⁷ Viz 6678/20.

⁸ EIGE (2024), *Financial independence and gender equality* (Finanční nezávislost a genderová rovnost), (dokument 9019/24, s. ix–xiv a s. 15).

13. Stále přetrvávají genderové rozdíly v neprospěch žen, pokud jde o zaměstnanost, odměňování, výdělků a příjmy včetně penzí, stejně jako pokud jde o péči, bohatství a přístup k půjčkám⁹. Uvedené rozdíly vyplývají z horizontální a vertikální genderové segregace a nižší účasti žen na trhu práce. Z důvodu překážek souvisejících s genderem a genderových stereotypů jsou ženy nadměrně zaměstnávány na částečný úvazek a v odvětvích s nízkými příjmy.
14. Nerovné rozdělení neplacené péče a práce v domácnosti mezi ženy a muže ženy rovněž znevýhodňuje, neboť brání jejich rovné účasti na trhu práce a má negativní dopad na jejich výdělků a jejich finanční nezávislost¹⁰. Rozdíl v odměňování žen a mužů v EU v roce 2022 stále dosahoval přibližně 12,7 %. Institut EIGE odhaduje, že rozdíly v bohatství mezi ženami a muži u samostatně žijících dospělých ve věku 18–60 v osmi členských státech činí 32 %, přičemž rozdíly v jednotlivých zemích podle odhadů dosahují od 8 % do 49 %¹¹. Rozdíl ve výši důchodů žen a mužů, který se v roce 2022 odhadoval na 26,1 %, zároveň zvyšuje zranitelnost žen, pokud jde o míru ohrožení chudobou.
15. Podle studie institutu EIGE jsou genderové rozdíly, pokud jde o zaměstnanost, odměny, výdělků, příjmy a bohatství, obzvláště výrazné u některých skupin žen, včetně žen samoživitelek, starších žen, žen z přistěhovaleckého prostředí a žen s nezaopatřenými dětmi¹². Mezi další zranitelné skupiny žen patří oběti násilí z řad žen, romské ženy, ženy se zdravotním postižením a ženy přecházející před útočnou válkou Ruska na Ukrajině a před násilnými konflikty v jiných částech světa.
16. Zpráva dospěla k závěru, že finanční nezávislost je jak otázkou životního cyklu, tak začarovaným kruhem: „nedostatečná finanční nezávislost ztěžuje využívání příležitostí, které by posílily finanční nezávislost“¹³.

⁹ EIGE (2024), *Financial independence and gender equality* (Finanční nezávislost a genderová rovnost), (dokument 9019/24, s. 78).

¹⁰ EIGE (2023), *A Better Work–Life Balance: Bridging the gender care gap* (Větší rovnováha mezi pracovním a soukromým životem: překlenutí genderových rozdílů v oblasti péče).

¹¹ EIGE (2024), *Financial independence and gender equality* (Finanční nezávislost a genderová rovnost), (dokument 9019/24, s. 35).

¹² EIGE (2024), *Financial independence and gender equality* (Finanční nezávislost a genderová rovnost), (dokument 9019/24, s. 79).

¹³ Tamtéž, s. 63–64.

17. Koncepce zdanění může podle společné zprávy o zaměstnanosti 2024 podpořit větší genderovou rovnost na trhu práce, mimo jiné odstraněním společného zdanění, neboť 78 % druhých výdělečně činných osob v domácnosti tvoří v EU ženy. Ve zprávě je zdůrazněno, že systémy společného progresivního zdanění mohou negativně ovlivnit vstup druhých výdělečně činných osob v domácnosti do zaměstnání a počet odpracovaných hodin tím, že vytvářejí vysoké mezní daňové zatížení¹⁴. Jak potvrdil institut EIGE, zdanění má proto významný dopad na finanční nezávislost žen¹⁵.
18. Nedostatečná finanční nezávislost zvyšuje riziko chudoby nebo sociálního vyloučení u žen a předpoklad rovnoměrného rozdělení zdrojů v rámci domácnosti může skrýt skutečný rozsah genderových rozdílů v chudobě a deprivaci.
19. Statistiky příjmů, které jsou v současné době k dispozici, neumožňují úplnou analýzu genderové rovnosti, neboť neposkytují data o každém členovi domácnosti nebo neodrážejí rozdíly mezi ženami a muži¹⁶. Chybí také rozčleněná data o bohatství a úsporách. V důsledku toho se podíl žen na příjmech v domácnosti obvykle nadhodnocuje a riziko chudoby a materiální deprivace žen se podceňuje.

¹⁴ Společná zpráva o zaměstnanosti 2024, s. 57.

¹⁵ EIGE (2024), *Financial independence and gender equality* (Finanční nezávislost a genderová rovnost), (dokument 9019/24, s. xii–xiii a s. 54–56).

¹⁶ Eurostat. *EU statistics on income and living conditions (EU-SILC) methodology – monetary poverty of elderly people (Metodika statistiky EU v oblasti příjmů a životních podmínek (EU-SILC) – příjmová chudoba starších osob)*.

20. Podle studie institutu EIGE je dále finanční závislost spojena s řadou negativních důsledků, včetně nižšího tělesného a duševního zdraví a omezených příležitostí k zapojení se do vzdělávání, placeného zaměstnání a podnikatelských činností. Finanční závislost žen na svých partnerech jim navíc může bránit v odchodu z násilného vztahu nebo v jeho ukončení, čímž se zvyšuje riziko, že tyto ženy budou vystaveny partnerskému násilí. Průzkum Eurostatu týkající se genderově podmíněného násilí páchaného na ženách a jiných forem interpersonálního násilí (EU-GBV) vykazuje výskyt ekonomického násilí, přičemž 4 % až 18 % žen uvádí, že jim partneři zakazují pracovat nebo rozhodují o rodinných financích a nepřiměřeně kontrolují jejich výdaje.
21. Tyto závěry navazují na předchozí práci a na politické závazky Rady, Komise a Evropského parlamentu a příslušných zúčastněných stran v této oblasti, včetně dokumentů uvedených v příloze.

RADA EVROPSKÉ UNIE VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, aby v souladu se svými příslušnými pravomocemi:

22. systematicky začleňovaly hledisko genderové rovnosti v oblasti hospodářských a finančních politik a právních předpisů, zejména tím, že:

- a) dále zlepší účast žen na trhu práce, zejména těch, které na trh práce chtějí vstoupit, vrátit se na něj nebo na něm setrvat, například prostřednictvím koncepce systémů daní a dávek, obzvláště zavedením pobídek a odstraněním demotivačních faktorů, především pro druhou výdělečně činnou osobu v domácnosti. To by mohlo zahrnovat mimo jiné opatření týkající se společného zdanění¹⁷, jak je uvedeno ve společné zprávě o zaměstnanosti 2024;
- b) zajistí pro ženy podporu zohledňující genderové aspekty v zájmu usnadnění vstupu žen na trh práce nebo jejich návratu na něj, například nabídkou programů odborné přípravy s cílem posílit postavení žen a zlepšit jejich dovednosti na trhu práce;
- c) podpoří další výzkum a zlepší dostupnost dat rozčleněných podle pohlaví v oblasti fiskálních politik a prozkoumá možnosti posouzení a zohlednění nerovností uvnitř domácností. Je-li to proveditelné a relevantní, měla by být data rovněž členěna podle věku, zdravotního postižení, složení domácnosti nebo původu;
- d) budou řešit genderové rozdíly v poskytování péče prosazováním rovného rozdělení neplacené pečovatelské práce a domácích povinností mezi ženami a muži, zejména zajištěním přístupného, cenově dostupného a vysoce kvalitního předškolního vzdělávání a péče a infrastruktury a služeb dlouhodobé péče v souladu s doporučeními Rady o předškolním vzdělávání a péči a o dlouhodobé péči;
- e) si budou vyměňovat osvědčené postupy, pokud jde o analýzu se zaměřením na genderové aspekty v oblasti právních rámců a majetkového uspořádání manželství a režimů pro nesezdané soužití a jejich zániku, v nichž je zohledněn zejména jejich dopad na finanční nezávislost žen a mužů a riziko ekonomického násilí;

¹⁷ Společná zpráva o zaměstnanosti 2024, s. 12 a s. 57–58.

- f) budou usilovat o to, aby důchodové systémy zohledňovaly hledisko genderové rovnosti a měly dostatečné a přiměřené pokrytí a výši dávek, a byly tak spravedlivé, a aby bránily chudobě ve stáří a sociálnímu vyloučení, přičemž zvláštní pozornost je třeba věnovat situaci osob, které přerušily profesní dráhu za účelem péče o závislé osoby nebo byly na nemocenské dovolené. Je důležité, aby tyto systémy braly v úvahu vývoj současné společnosti a její měnící se formy soužití s cílem dosáhnout větší genderové rovnosti a zároveň zachovat udržitelnost důchodových systémů;
 - g) budou prosazovat a rozvíjet shromažďování a analýzu dat rozčleněných podle pohlaví o individualizovaném příjmu a transferech mezi domácnostmi a uvnitř domácností;
 - h) budou podporovat, rozvíjet a provádět strategie ke zlepšení genderové vyváženosti při rozhodování ve všech odvětvích, zejména včetně strategií pro zvýšení počtu žen v hospodářské a finanční politice a rozhodovacích procesech ve všech fázích a na všech úrovních;
23. poskytovaly příležitosti ke vzdělávání a odborné přípravě, které by všem dívkám, chlapcům, ženám a mužům v různých situacích a podmínkách umožnily získat nebo zlepšit své vzdělání a odbornou přípravu, včetně finanční gramotnosti, a tím posílit své budoucí vyhlídky na zajištění a zachování finanční nezávislosti;

24. podporovaly příležitosti k celoživotnímu vzdělávání a odborné přípravě, které zohledňují genderové aspekty a jsou koncipovány tak, aby zlepšovaly finanční a digitální znalosti a dovednosti, jako je matematická gramotnost a gramotnost, u žen jakéhokoli věku, a to i prostřednictvím stáží, odborné přípravy online nebo jiným způsobem, který bere v úvahu, i z meziodvětvového hlediska, různá znevýhodnění, jimž mohou tyto ženy čelit (např. vyloučení z trhu práce, omezený přístup k finančním službám nebo jejich omezená znalost, nedostatek moci a kontroly a genderová digitální propast);
25. podporovaly opatření na podporu podnikání žen, vlastnictví podniků a přístupu žen k finančním zdrojům, a to i prostřednictvím specializovaných programů vzájemného učení;
26. podporovaly koordinovanou spolupráci mezi institucemi a aktéry na trhu práce, jakož i v sociální a finanční oblasti a v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, včetně soukromého i veřejného sektoru, v zájmu dosažení komplexnějšího chápání faktorů významných pro finanční nezávislost a chování z hlediska genderové rovnosti (tj. akumulace důchodových práv; rizika genderově podmíněného násilí, včetně ekonomického násilí; strategie a rizika finanční diverzifikace atd.);
27. podporovaly zapojení soukromého sektoru do prosazování rovných příležitostí a posílení ekonomického postavení žen, mimo jiné vytvářením pracovního prostředí, které má genderovou rovnost a začlenění jako prioritu, jakož i prostřednictvím dalších opatření na podporu finanční nezávislosti žen;
28. zajistily, aby akční plány proti genderově podmíněnému násilí stanovené v připravované směrnici o potírání násilí vůči ženám a domácího násilí¹⁸ obsahovaly cílená opatření pro boj proti ekonomickému násilí a na podporu žen při jejich opětovném sociálním a profesním začlenění;

¹⁸ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (COM(2022) 105).

29. zajistily koordinované řízení vnitrostátní politiky pro předcházení ekonomickému násilí a nátlakové kontrole ve všech jejích formách, včetně například opatření k řešení problému půjček a dluhů sjednaných jménem domácnosti jedním z partnerů bez souhlasu druhého partnera;
30. podporovaly dostupnost kvalitních a dostupných finančních poradenských služeb a poradenských služeb v oblasti zaměstnanosti pro oběti domácího násilí, zejména pro ty, které zažily ekonomické násilí nebo zneužívání;
31. zvyšovaly povědomí, zejména mezi mladými lidmi, o zdravých, nenásilných a rovnoprávných způsobech řešení finančních záležitostí v kontextu intimních vztahů;
32. zajistily výzkum zohledňující genderové aspekty a pracovaly na shromažďování, analýze a sdělování administrativních dat a dat z průzkumů rozčleněných podle pohlaví, pokud jde o ekonomické násilí a jeho vazby na finanční závislost a nezávislost, s přihlédnutím k minimálním standardům pro shromažďování údajů týkajících se násilí páchaného na ženách, jak je stanoveno v připravované směrnici o násilí páchaném na ženách.

VYZÝVÁ EVROPSKOU KOMISI A ČLENSKÉ STÁTY, aby v souladu s příslušnými pravomocemi a při současném respektování úlohy a nezávislosti sociálních partnerů:

33. posílily opatření k zajištění dosažení cílů Pekingské akční platformy, jakož i provádění Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030, tak, že:
- a) budou usilovat o odstranění rozdílů v odměňování žen a mužů, mimo jiné prostřednictvím včasného a účinného provedení a uplatňování směrnice o transparentnosti odměňování;
 - b) budou uplatňovat přístup ve dvou rovinách k genderové rovnosti tím, že budou uskutečňovat konkrétní politiky a opatření v zájmu genderové rovnosti a současně systematicky začleňovat genderové hledisko do všech sociálních, finančních a hospodářských politik, programů a rozpočtů s cílem odhalovat a účinně snižovat genderové rozdíly v těchto oblastech;
 - c) budou rozvíjet a rozšiřovat poradenství či pokyny v otázkách posílení ekonomického postavení a finanční nezávislosti žen a rozvíjet odpovídající informační kampaně, a to se zapojením příslušných subjektů v tomto ohledu, jako jsou orgány pro rovné zacházení či odborníci;
 - d) budou i nadále zlepšovat rovnováhu mezi pracovním, rodinným a soukromým životem, a to prostřednictvím účinného provedení a uplatňování směrnice o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem, Evropské strategie v oblasti péče a doporučení Rady o předškolním vzdělávání a péči a o dlouhodobé péči, především s cílem usnadnit účast žen na trhu práce;
 - e) zvaží další opatření proti ekonomickému násilí s širším cílem účinně odstranit všechny formy genderově podmíněného násilí a diskriminace, zejména vícenásobné diskriminace, včetně diskriminace z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám;
34. prosazovaly opatření na podporu obětí domácího násilí, včetně opatření, která jim pomohou zachovat si nebo získat finanční nezávislost, například opatření, která jim pomohou udržet si zaměstnání, nebo opatření zajišťující placené pracovní volno;

35. společně s Výborem pro sociální ochranu a Výborem pro zaměstnanost pracovaly na rozvoji harmonizovaných a pravidelně shromažďovaných dat o jmění jednotlivců, rozčleněných podle pohlaví a dalších průřezových sociálních charakteristik, a zvážily možnost začlenit v budoucnu tato data do statistiky EU v oblasti příjmů a životních podmínek (EU-SILC).
36. začlenily do příslušných průzkumů EU otázky týkající se příjmů a výdajů na individuální úrovni, sdružování příjmů a sdílení příjmů, rozčleněné podle pohlaví a podle druhu příjmu a případně dalších relevantních proměnných;
37. zohledňovaly a šířily výsledky nadcházející evropské studie založené na průzkumu EU o genderově podmíněném násilí a dalších formách interpersonálního násilí, koordinované Eurostatem a podporované institutem EIGE a Agenturou Evropské unie pro základní práva (FRA);
38. usnadňovaly vzájemné učení a prosazovaly osvědčené postupy mezi aktéry zapojenými do podpory posílení ekonomického postavení a finanční nezávislosti žen a do řešení problému ekonomického násilí;
39. pokračovaly v boji proti genderovým stereotypům, sexismu, genderovým rolím a genderovým normám, včetně těch, které mají tendenci prisuzovat mužům hlavní úlohu ve finančním rozhodování, a aby podporovaly cílené programy zaměřené na zapojení mužů a chlapců do boje proti genderovým stereotypům a diskriminaci. Aby podporovaly rovné rozdělení neplacené péče a práce v domácnosti mezi ženy a muže bez stereotypů a povzbuzovaly dívky, chlapce, ženy a muže ve výběru vzdělávacích oborů a povolání podle jejich schopností a dovedností, nikoli na základě genderových stereotypů, s cílem zvýšit podíl mužů v povoláních, jako je péče a předškolní vzdělávání, kde jsou v současné době nadměrně zastoupeny ženy, a posílit účast žen v oborech STEM¹⁹.

¹⁹ Přírodní vědy, technologie, inženýrství a matematika.

VYZÝVÁ EVROPSKOU KOMISI, ABY:

40. podporovala výzkum problematiky finanční nezávislosti žen jako vícerozměrného pojmu zahrnujícího příjmy, jmění a moc či kontrolu s cílem komplexněji zachytit mnohé aspekty genderové nerovnosti;
41. pracovala na vytvoření standardních ukazatelů pro sledování finanční nezávislosti ve spolupráci s institutem EIGE a s přispěním Eurostatu s ohledem na diskusi v rámci Výboru pro sociální ochranu a Výboru pro zaměstnanost. Aby začlenila příslušné ukazatele ekonomického násilí do možných budoucích celoevropských průzkumů týkajících se genderově podmíněného násilí a domácího násilí;
42. podporovala členské státy při vytváření a provádění účinných strategií pro zlepšení genderové vyváženosti v hospodářské a finanční politice a rozhodování, zejména sledováním správného provádění a uplatňování směrnice o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy orgánů kotovaných společností a souvisejících opatřeních;
43. nadále podporovala členské státy, pokud jde o způsoby, jakými mohou vnitrostátní systémy daní a dávek působit jako finanční pobídky nebo demotivační faktory pro zaměstnávání druhých výdělečně činných osob v domácnosti²⁰, a to i prostřednictvím iniciativ, jejichž cílem je snížit nerovnoměrné finanční zatížení druhých výdělečně činných osob v domácnosti zdaněním, jako je například podpora systémů individualizace daně z příjmů.
44. posílila začleňování genderového hlediska do hospodářských politik EU, a to i v rámci evropského semestru;
45. podporovala další výzkum a shromažďovala data rozčleněná podle pohlaví, co se týče ekonomiky péče, potřeb péče a povolání v oblasti péče, jakož i postavení formálních a neformálních pečovatelských pracovníků v souladu s Evropskou strategií v oblasti péče;

²⁰

Společná zpráva o zaměstnanosti 2024, s. 57–58.

Viz například:

Rastrigina, O., Verashchagina, A., *Secondary earners and fiscal policies in Europe* (Druhé výdělečně činné osoby v domácnosti a fiskální politiky v Evropě), studie zadaná Generálním ředitelstvím pro spravedlnost a spotřebitele Evropské komise, Úřad pro publikace, 2015, URL: <https://op.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/a48ea2ce-7eef-4106-afe2-692a9de13d5e>; a

Evropská komise, Generální ředitelství pro hospodářské a finanční záležitosti, *The Macro-Economic Benefits of Gender Equality* (Makroekonomické přínosy genderové rovnosti), *Economic Brief* 071 (Krátká zpráva týkající se ekonomiky č. 071), březen 2022, URL: https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/e1e9946c-6b83-4df5-ae38-8baadeb22bee_en?filename=eb071_en.pdf.

46. i nadále sledovala pokrok v legislativě, politikách a opatřeních zaměřených na snižování rozdílů v odměňování žen a mužů a ve výši jejich důchodů na základě stávajících postupů, zejména na základě tříleté zprávy o přiměřenosti důchodů, a aby pokračovala ve sdílení osvědčených postupů v této oblasti;
47. podporovala financování programů vzdělávání a odborné přípravy zohledňujících genderové aspekty s cílem zlepšit finanční znalosti a dovednosti, včetně matematické, finanční a digitální gramotnosti, se zaměřením na ženy a dívky;
48. zavedla informační kampaně o nových právech pracovníků ve směrnici o transparentnosti odměňování a směrnici o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem s cílem zajistit, aby občané znali svá práva a dokázali je uplatňovat;
49. sledovala pokrok a informovanost a sdílela osvědčené postupy, pokud jde o politiky zaměřené na řešení genderových rozdílů, zejména pokud jde o doporučení Rady o přiměřeném minimálním příjmu a Evropskou strategii v oblasti péče, včetně doporučení Rady o předškolním vzdělávání a péči a o dlouhodobé péči, jakož i o směrnici o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem, směrnici o minimální mzdě a směrnici o transparentnosti odměňování;
50. pokračovala v práci v oblastech stanovených ve strategii pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 a zajistila, aby dlouhodobý strategický závazek k prosazování genderové rovnosti byl zachován a dále posílen i po roce 2025, a to na základě důsledných návazných opatření na institucionální úrovni, včetně nové strategie, která by stanovila priority na úrovni EU a sloužila jako vodítko pro opatření na vnitrostátní úrovni.

Referenční dokumenty

1. EU – interinstitucionální akty

Evropská komise, Generální sekretariát, *Evropský pilíř sociálních práv*, Úřad pro publikace, 2017, <https://op.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/ce37482a-d0ca-11e7-a7df-01aa75ed71a1/language-cs>

Společná zpráva o zaměstnanosti 2024 (dok. 6073/24)

2. Právní předpisy EU

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1158 ze dne 20. června 2019 o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob a o zrušení směrnice Rady 2010/18/EU (Úř. věst. L 188, 12.7.2019, s. 79)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2381 ze dne 23. listopadu 2022 o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy orgánů kotovaných společností a o souvisejících opatřeních (Úř. věst. L 315, 7.12.2022, s. 44)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/970 ze dne 10. května 2023, kterou se posiluje uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty prostřednictvím transparentnosti odměňování a mechanismů prosazování (Úř. věst. L 132, 17.5.2023, s. 21)

3. Rada

Závěry Rady ze dne 13. června 2019 nazvané „Odstraňování rozdílů v odměňování žen a mužů: klíčové politiky a opatření“ (dokument 10349/19)

Závěry Rady ze dne 24. října 2019 s názvem „Ekonomika blahobytu“ (dok. 13432/19)

Závěry Rady ze dne 10. prosince 2019 s názvem „Ekonomiky založené na genderové rovnosti v EU: další postup“ (dokument 14938/19)

Závěry Rady ze dne 1. prosince 2020 s názvem „Boj proti rozdílům v odměňování žen a mužů: ocenění a rozdělení placené práce a neplacené pečovatelské práce“ (dokument 13584/20)

Doporučení Rady o přístupu k cenově dostupné vysoce kvalitní dlouhodobé péči (Úř. věst. C 476, 15.12.2022, s. 1)

Doporučení Rady o předškolním vzdělávání a péči: barcelonské cíle pro rok 2030 (Úř. věst. C 484, 20.12.2022, s. 1)

Závěry Rady ze dne 12. června 2023 s názvem „Začleňování hlediska genderové rovnosti do politik, programů a rozpočtů“ (dok. 9684/23)

Závěry Rady ze dne 29. listopadu 2023 s názvem „Přechod systémů péče v průběhu života na holistické komunitní modely podpory zaměřené na člověka, které zohledňují genderové aspekty“ (dok. 16094/1/23 REV1)

4. Evropská komise

Unie rovnosti: strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025, dokument 6678/20 (číslo dokumentu Komise: COM(2020) 152 final)

Evropská strategie v oblasti péče pro poskytovatele a příjemce péče (2022) (číslo dokumentu Komise: COM(2022) 440 final)

Rozhodnutí Komise ze dne 17. září 2012 o Eurostatu (2012/504/EU)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (COM(2022) 105 final)

EU statistics on income and living conditions (EU-SILC) methodology – monetary poverty of elderly people (Metodika statistiky EU v oblasti příjmů a životních podmínek (EU-SILC) – příjmová chudoba starších osob)

Gender Pension Gap by age group (Rozdíly v důchodech žen a mužů podle věkových skupin), Eurostat, 2022

Gender pay gap statistics (Statistika rozdílů v odměňování žen a mužů), Eurostat, 2023

5. Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE)

Gender Impact Assessment: Gender Mainstreaming Toolkit (Posouzení dopadů na genderovou rovnost: soubor nástrojů pro začleňování genderového hlediska), 2016

Economic benefits of gender equality in the European Union (Ekonomické přínosy genderové rovnosti v Evropské unii), 2023

A Better Work–Life Balance: Bridging the gender care gap (Větší rovnováha mezi pracovním a soukromým životem: překlenutí genderových rozdílů v oblasti péče), 2023

Financial independence and gender equality: joining the dots between income, wealth and power (Finanční nezávislost a genderová rovnost: propojení mezi příjmy, bohatstvím a mocí) (dokument 9019/24)

6. Organizace spojených národů

Pekingská deklarace a akční platforma (Agenda OSN pro genderovou rovnost a posílení postavení žen)

Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW)
